

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
100 10 PRAHA 10 – VRŠOVICE, Vršovická 65

V Praze dne 12. 2. 2013
Č.j.: 9394/ENV/13

STANOVISKO K POSOUZENÍ VLIVŮ PROVEDENÍ ZÁMĚRU
NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí),
ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

I. Identifikační údaje

Název záměru:

Pokračování hornické činnosti OKD, a.s., Dolu Paskov na období 2011 - 2020 – změna záměru v důsledku změny geologických bloků určených v řešeném období k dobývání

Kapacita záměru:

Pokračování hornické činnosti v rozšířeném dobývacím prostoru Staříč o celkové rozloze 42 512 486 m² s předpokládanou produkcí černého uhlí:

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
produkce - tis. tun	1 100	1 125	1 100	1 100	1 100	1 080	1 080	1 060	1 000

a roční produkcí hlušiny:

- 40 000 tun hlušiny z přípravných důlních děl ukládané na odval Strážnice,
- 250 000 tun hlušiny z třídírny ukládané na odval Staříč II,
- 800 000 tun hlušiny z úpravny (výpěrků) ukládané na odval „D“,
- 75 000 tun flotační hlušiny z úpravny plavené do nádrže Nový Pilík 1.

Kromě hlubinné těžby uhlí a jeho úpravy jde v rámci záměru rovněž o zahlazení následků těžby sanací a rekultivací území, event. řešení důlních škod, a degazaci dolu, tj. odčerpávání důlního plynu.

Umístění záměru:

kraj: Moravskoslezský

obec: Brušperk, Fryčovice, Frýdek-Místek, Hukvaldy, Krmelín, Palkovice, Paskov, Staříč, Sviadnov, Žabeň

k.ú.: Brušperk, Fryčovice, Frýdek, Chlebovice, Lískovec
u Frýdku-Místku, Lysůvky, Rychaltice, Krmelín,
Palkovice, Paskov, Staříč, Sviadnov, Žabeň

Obchodní firma oznamovatele: OKD, a.s.

IČ oznamovatele: 26863154(17)

Sídlo oznamovatele: Prokešovo náměstí 6/2020, 728 30 Ostrava – Moravská
Ostrava

*Důl Paskov, vnitřní organizační jednotka nezapsaná
v obchodním rejstříku, sídlo Staříč čp. 528, 739 43 Staříč*

II. Průběh posuzování

Zpracovatel dokumentace: RNDr. Milan Macháček
osvědčení odborné způsobilosti č.j.: 6333/246/OPV/93
s prodloužením autorizace č.j.: 10645/ENV/11

Datum předložení dokumentace: 29. 5. 2012

Zpracovatel posudku: Ing. Václav Obluk
osvědčení odborné způsobilosti č.j.: 19739/2338/OPVŽP/98
s prodloužením autorizace č.j.: 50209/ENV/11

Datum předložení posudku: 16. 11. 2012

Veřejné projednání: Vzhledem k průběhu posuzování bylo v souladu s § 9
odst. 9 zákona od konání veřejného projednání
dokumentace a posudku upuštěno.

Celkové hodnocení procesu posuzování včetně účasti veřejnosti:

- Dne 29. 5. 2012 byla na Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) předložena dokumentace vlivů záměru na životní prostředí (dále jen „dokumentace“).
- Dne 11. 6. 2012 byla dokumentace záměru rozeslána dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným správním úřadům ke zveřejnění a k vyjádření.
- Dne 1. 8. 2012 byl pověřen zpracovatel posudku o vlivech záměru na životní prostředí (dále jen „posudek“).
- Dne 16. 11. 2012 byl na MŽP předložen zpracovaný posudek.

Závěry zpracovatele posudku:

Proces posuzování proběhl v souladu s příslušnými ustanoveními zákona a vyhlášky MŽP č. 457/2001 Sb., o odborné způsobilosti a o úpravě některých dalších otázek souvisejících s posuzováním vlivů na životní prostředí. Vlivy záměru byly posouzeny ze všech podstatných hledisek. K dokumentaci záměru a k posudku byla obdržena vyjádření dotčených územních samosprávných celků, vyjádření dotčených správních úřadů a veřejnosti. Po vyhodnocení dokumentace záměru, vyjádření k ní obdržných a dalších podkladů vzešlých z procesu EIA doporučuje zpracovatel posudku příslušnému úřadu vydat souhlasné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí (dále jen „stanovisko“) za respektování v návrhu stanoviska uvedených podmínek.

- Dne 22. 11. 2012 byl posudek rozeslán dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným správním úřadům ke zveřejnění a k vyjádření.

- Vzhledem k průběhu posuzování bylo v souladu s § 9 odst. 9 zákona od konání veřejného projednání dokumentace a posudku upuštěno.

Seznam subjektů, jejichž vyjádření jsou ve stanovisku zčásti nebo zcela zahrnuta:

- Statutární město Ostrava;
- Statutární město Ostrava, Městský obvod Hrabová;
- město Brušperk;
- město Paskov;
- obec Řepiště;
- obec Sviadnov;
- Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství;
- Magistrát města Ostravy, odbor ochrany životního prostředí;
- Magistrát města Frýdku-Místku, odbor životního prostředí a zemědělství;
- Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Ostrava;
- Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje, územní pracoviště Frýdek-Místek;
- Obvodní báňský úřad pro území krajů Moravskoslezského a Olomouckého;
- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR;
- Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy IX;
- Ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany ovzduší;
- Ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany vod;
- Ministerstvo životního prostředí, odbor odpadů;
- Povodí Odry, státní podnik;
- paní Radmila Marounková.

III. Hodnocení záměru

Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti:

Záměr představuje pokračování hlubinné těžby černého uhlí v rozšířeném dobývacím prostoru Staříč, úpravu vytěženého uhlí, zahlázení následků těžby sanací a rekultivací území, eventuálně řešení důlních škod, a degazaci dolu, tj. odčerpávání důlního plynu. Účelem záměru je na základě již získaného oprávnění k dobývání výhradního ložiska černého uhlí (již vydaného rozhodnutí o stanovení změny – rozšíření dobývacího prostoru Staříč) pokračovat v dobývání, na základě povolení hornické činnosti podle plánu otvírky, přípravy a dobývání výhradního ložiska černého uhlí, a to s ohledem na změnu geologických bloků určených v řešeném období k dobývání.

Za předpokladu realizace navržených opatření k ochraně životního prostředí a veřejného zdraví, rezultujících z procesu posuzování podle zákona budou z komplexního pohledu vlivy posuzovaného záměru na životní prostředí a veřejné zdraví celkově přijatelné.

Pokračování hornické činnosti prakticky neovlivní, resp. minimálně ovlivní, živočichy a rostliny, ekosystémy, klima, hmotný majetek a kulturní památky, ovlivní sice půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší a hlukovou situaci, krajinu a přírodní zdroje, avšak z hlediska posouzení významnosti vlivů ve vazbě na opatření k ochraně životního prostředí nevýznamným způsobem, který se promítá i do nevýznamného ovlivnění veřejného zdraví.

Vzhledem k charakteru záměru, jeho lokalizaci a údajům o vlivech záměru na životní prostředí a veřejné zdraví shromážděných v rámci posuzování podle zákona je zřejmé, že se záměrem nejsou spojeny vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví přesahující hranice České republiky.

Hodnocení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání pokud jde o znečišťování životního prostředí:

Vlastní technické řešení záměru je pro potřeby posouzení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví v dokumentaci záměru dostačujícím způsobem popsáno. Detailnější řešení se s ohledem na požadavky vyplývající z příslušných právních předpisů předpokládá v rámci další přípravy záměru pro následná řízení k povolení hornické činnosti.

Technické řešení záměru odpovídá při respektování navržených opatření požadavkům k ochraně životního prostředí a veřejného zdraví a navrhovaná opatření, resp. podmínky, zmírňují a kompenzují nepříznivé účinky na životní prostředí a veřejné zdraví.

Návrh opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů záměru na životní prostředí včetně povinností a podmínek pro sledování a rozbor vlivů na životní prostředí:

Relevantní opatření k ochraně životního prostředí a veřejného zdraví rezultující z posuzování podle zákona jsou specifikována jako podmínky tohoto stanoviska. Přitom opatření vyplývající z obecně závazných právních předpisů, které musí oznamovatel respektovat, nejsou v obecné rovině v rámci podmínek návrhu stanoviska reflektována.

Pořadí variant z hlediska vlivů na životní prostředí:

Stanovení pořadí variant řešení záměru je bezpředmětné, neboť záměr je v rámci dokumentace záměru řešen invariantně.

Vypořádání vyjádření k dokumentaci:

K dokumentaci záměru bylo příslušnému úřadu doručeno celkem 16 vyjádření (4 vyjádření dotčených územních samosprávných celků a 12 vyjádření dotčených správních úřadů). Požadavky a připomínky obsažené ve vyjádřeních byly vypořádány v posudku a vzaty do úvahy při formulování podmínek tohoto stanoviska.

Vypořádání vyjádření k posudku:

Příslušný úřad obdržel vyjádření od následujících subjektů:

- Statutární město Ostrava ze dne 17. 12. 2012;
- Město Brušperk ze dne 18. 12. 2012;
- Obec Řepiště ze dne 21. 12. 2012;
- Obec Sviadnov ze dne 18. 12. 2012;
- Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, ze dne 20. 12. 2012;
- Magistrát města Ostravy, odbor ochrany životního prostředí, ze dne 17. 12. 2012;
- Městský úřad Paskov ze dne 17. 12. 2012;
- Česká inspekce životního prostředí, OI Ostrava, ze dne 4. 1. 2013;
- Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě ze dne 18. 12. 2012;

- Obvodní báňský úřad pro území krajů Moravskoslezského a Olomouckého ze dne 6. 12. 2012;
- Ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany vod, ze dne 12. 12. 2012;
- Ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany ovzduší, ze dne 21. 12. 2012;
- Povodí Odry, státní podnik, ze dne 12. 12. 2012 a ze dne 11. 1. 2013;
- Paní Radmila Marounková ze dne 19. 12. 2012.

Podstata vyjádření Statutárního města Ostrava

K posudku se dává kladné vyjádření.

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

Vzhledem k obsahu je vyjádření ponecháno bez komentáře.

Podstata vyjádření města Brušperk

K posudku nejsou připomínky a souhlasí se s jeho závěry.

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

Vzhledem k obsahu je vyjádření ponecháno bez komentáře.

Podstata vyjádření obce Řepiště

K posudku nejsou námitky.

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

Vzhledem k obsahu je vyjádření ponecháno bez komentáře.

Podstata vyjádření obce Sviadnov

K posudku nejsou žádné připomínky ani doplňující návrhy.

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

Vzhledem k obsahu je vyjádření ponecháno bez komentáře.

Podstata vyjádření Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství

a) Krajský úřad uvedl ve svém vyjádření k dokumentaci z hlediska ochrany ovzduší následující nedostatky.

1. Není vyhodnocena možnost realizace technických a organizačních opatření ke snížení emisí tuhých znečišťujících látek ze stávající třídírny v lokalitě Staříč a úpravny Paskov oproti současnému stavu za účelem zlepšení kvality ovzduší (tj. opatření pro omezení emisí tuhých znečišťujících látek z vykládky, nakládky, přepravy, manipulace, úpravy a skladování uhlí a hlušiny, které budou v následujících letech těženy).
2. Není jako s opatřením k omezení emisí tuhých znečišťujících látek uvažováno s přepravou hlušiny (na odvaly i konečným odběratelům) nákladními automobily se zakrytým (zaplachtovaným) nákladním prostorem.
3. Není specifikováno, jakým konkrétním způsobem bude v rámci rekultivací odvalů uplatňován „operativní režim překrývání otevřených ploch zeminou v rámci biologické rekultivace, s vyloučením zbytečných mezideponií“ (je pouze konstatováno, že má být tento režim „propracován a realizován“). Zejména je potřeba specifikovat časovou návaznost technické a biologické rekultivace a maximální přípustné okamžité množství materiálů skladovaných na mezideponiích.

4. Není specifikováno, jakým konkrétním způsobem bude při manipulaci se suchými substráty a při dopravě prováděno skrápění materiálu a jakým způsobem bude prováděno skrápění otevřených prostor odvalů v době sucha.
5. Není uvedeno, kterým rozhodnutím nebo opatřením podle zvláštních právních předpisů budou jednotlivá navržená opatření k omezování emisí tuhých znečišťujících látek stanovena jako závazné a kontrolovatelné podmínky realizace záměru.

Posudek se vypořádává s vyjádřením takto:

ad 1. V posudku se pouze uvádí, že v případě třídírny ve Staříči je „*podle aktuální situace rubanina zvlhčována*“ a v případě úpravny v Paskově „*se jedná především o mokré úpravy, které potlačují emise tuhých znečišťujících látek*“, podstatou vyjádření krajského úřadu (tzn. že v dokumentaci záměru není vyhodnocena možnost realizace technických a organizačních opatření ke snížení emisí tuhých znečišťujících látek ze stávající třídírny v lokalitě Staříč a úpravny Paskov oproti současnému stavu) se však posudek vůbec nezabývá. Krajský úřad požaduje podrobně vyhodnotit realizaci technických a organizačních opatření na všech jednotlivých uzlech stávajícího procesu třídění a úpravy (včetně související vykládky, nakládky, přepravy, manipulace a skladování uhlí a hlušiny) za účelem omezení emisí a zlepšení kvality ovzduší oproti současnému stavu a na základě tohoto vyhodnocení navrhnout další podmínky pro fázi přípravy a provozu záměru.

ad 2. V posudku je v podmínkách stanoviska sice zapracováno zaplachtování ložné plochy nákladních automobilů při přepravě hlušiny na odvaly i konečným odběratelům, avšak pouze „*popřípadě*“ a „*podle aktuální situace zvlhčení hlušiny při nakládce*“. Vzhledem k tomu, že se již blíže nespecifikuje, jaká „*aktuální situace zvlhčení hlušiny*“ bude mít za následek povinnost zakrytovat (zaplachtovat) ložné plochy nákladních automobilů, ani jakým způsobem bude zajištěno, že tato „*aktuální situace zvlhčení hlušiny*“ bude zachována po celou dobu přepravy materiálu, shledává krajský úřad takto navržené znění podmínky jako nedostačující a za účelem vyloučení vnášení emisí tuhých znečišťujících látek do ovzduší požaduje, aby ložné plochy nákladních automobilů byly bezprostředně po nakládce zaplachtovány vždy. Krajský úřad proto požaduje nahradit podmínku I.18. a) takto:

„Při přepravě hlušiny (na odvaly i konečným odběratelům) nákladními automobily bude bezprostředně po nakládce zaplachtován nákladní prostor vozu.“

Tato podmínka se musí vztahovat obecně na veškerou přepravu hlušiny nákladními automobily v rámci předmětného záměru (podmínka navržená posudkem se vztahuje pouze na odvalové hospodářství a řešení rekultivačních akcí na odvalech Staříč II, „D“ a Strážnice a v prostorech kalových nádrží NP1 a Pilík 3) a pro fázi provozu záměru (nikoliv pro fázi přípravy záměru, jak je navrženo v posudku).

ad 3. Krajský úřad shledal v dokumentaci nedostatek, k němuž se v posudku konstatuje, že specifikovat časovou návaznost technické a biologické rekultivace a maximální přípustné okamžité množství materiálů skladovaných na mezideponiích nelze, a to vzhledem k tomu, že operativní překrývání ploch zeminou v rámci biologické rekultivace s vyloučením zbytečných mezideponií je zajišťováno v závislosti na aktuálních podmínkách na jednotlivých lokalitách, které se však průběžně mění (např. i ve vztahu ke klimatickým podmínkám). Za podmínky, že z objektivních důvodů nelze u tohoto konkrétního záměru specifikovat časovou návaznost technické a biologické rekultivace a maximální přípustné okamžité množství materiálu skladovaného na mezideponiích (ať už samostatně pro jednotlivé lokality nebo obecně pro všechny lokality v rámci záměru). Krajský úřad na specifikaci těchto podmínek

v dokumentaci ani posudku dále netrvá a akceptuje obecněji formulované podmínky v návrhu stanoviska - I.18.e), f), g) a i) a III.6 a 7.

ad 4. Podle posudku lze „*skrápění materiálu při nakládce provádět běžnou skrápěcí technikou, skrápění ploch pak speciálními vozidly*“. V návaznosti na toto vypořádání připomínky krajský úřad požaduje podmínku návrhu stanoviska I.18.d) nahradit takto:

- Minimalizace prašnosti při manipulaci s materiálem bude zajištěna skrápěcí technikou.
- Veškeré plochy odvalů budou udržovány skrápěcími vozy ve stavu zajišťujícím minimalizaci prašnosti vyvolané pojezdem vozidel nebo povětrnostními podmínkami.

Tyto podmínky krajský úřad požaduje stanovit pro fázi provozu záměru (nikoliv pro fázi přípravy záměru, jak navrhuje posudek).

ad 5. V kapitole B.I.9. dokumentace záměru je sice uveden výčet navazujících rozhodnutí, není však zřejmé, kterým rozhodnutím nebo opatřením podle zvláštních právních předpisů budou jednotlivá navržená opatření k omezování emisí tuhých znečišťujících látek stanovena jako závazné, kontrolovatelné a vymahatelné podmínky realizace záměru. V posudku se pouze cituje obecné ustanovení § 10 odst. 4 zákona a podstatou připomínky se nezabývá. Dále se v posudku nad rámec údajů uvedených v dokumentaci uvádí, že opatření k ochraně ovzduší „*budou součástí aktualizovaného provozního řádu*“, dle podmínky návrhu stanoviska I.18. se hovoří o „*plánu organizace odvalového hospodářství a řešení rekultivačních akcí na odvalech Staříč II, „D“ Strážnice a v prostorech kalových nádrží NP1 a Pilík 3*“, aniž by však bylo uvedeno podle kterých zvláštních právních předpisů budou tyto dokumenty schvalovány (vydávány apod.). Vzhledem k tomu, že z dokumentace není zřejmé, kterým rozhodnutím nebo opatřením podle zvláštních právních předpisů budou jednotlivá navržená opatření k omezování emisí tuhých znečišťujících látek stanovena jako závazné a kontrolovatelné podmínky realizace záměru, přičemž v posudku se toto neshledává jako nedostatek ve správnosti a úplnosti dokumentace, požaduje krajský úřad, aby byla specifikována příslušná ustanovení zvláštních právních předpisů přímo v rámci podmínek v návrhu stanoviska.

Závěrem krajský úřad konstatuje následující.

V posudku se na mnoha místech konstatuje, že je zapotřebí, aby bylo „*vnášení tuhých znečišťujících látek, resp. částic frakce PM_{10} a $PM_{2,5}$, do ovzduší snižováno a vyloučeno technickými a organizačními opatřeními v maximální míře, která je prakticky dosažitelná*“. Způsob vypořádání vyjádření krajského úřadu i vysoká míra obecnosti v posudku navržených podmínek ochrany ovzduší však tomuto konstatování neodpovídá.

Dále se v posudku konstatuje, že se „*situace ve znečišťování ovzduší ve vztahu k posuzovanému pokračování hornické činnosti prakticky nezmění*“. Vzhledem k umístění záměru v oblasti, ve které jsou dlouhodobě překračovány imisní limity, a za situace, kdy nebyla řádně posouzena veškerá technická a organizační opatření ke snížení nebo vyloučení emisí tuhých znečišťujících látek (jak se uvádí v posudku „*v maximální míře, která je prakticky dosažitelná*“), nelze z hlediska ochrany ovzduší s takto navrženým záměrem, který pouze prodlužuje stávající stav znečišťování ovzduší bez návrhu opatření na snížení emisí tuhých znečišťujících látek oproti současnému stavu, souhlasit.

Krajský úřad nesouhlasí s konstatováním v posudku, že „*Záležitosti, které byly předmětem vyjádření k dokumentaci a týkaly se posuzovaného záměru, jsou standardně řešitelné v rámci další přípravy záměru pro příslušná následná řízení k povolení předloženého záměru, a to i na základě požadavků vyplývajících z posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví*“.

podle zákona, které jsou formulovány jako podmínky návrhu stanoviska pro příslušný úřad uvedeného v posudku.

Zejména připomínku k bodu 1. vyjádření krajský úřad považuje za zásadní nedostatek záměru u hlediska ochrany ovzduší, který brání vyslovení souhlasu se záměrem. Vzhledem k tomu pak krajský úřad už jen pro úplnost v případě připomínek v bodech 2., 4. a 5. vyjádření navrhl úpravu podmínek stanoviska navržených v posudku. V případě připomínky v bodu 3. vyjádření krajský úřad za podmínky uvedené výše akceptuje podmínky v návrhu stanoviska a na tomto nedostatku dokumentace dále netrvá.

b) Z hlediska zájmů chráněných ostatními zákony v oblasti životního prostředí ve své kompetenci nemá krajský úřad k posudku připomínky.

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

ad a) Vzhledem k obsahu vyjádření se nejprve uvádí, že komentování vypořádání vyjádření krajského úřadu v posudku je částečně vytrženo z kontextu, neboť v posudku bylo nejprve uvedeno, že: „posuzovaný záměr představuje prolongaci dosavadního stavu, tj. podíl posuzovaného záměru na znečištění ovzduší vyčíslený v rozptylové studii je již zahrnut ve stávajícím znečištění ovzduší v zájmových územích. To znamená, že se situace ve znečišťování ovzduší ve vztahu k posuzovanému pokračování hornické činnosti prakticky nezmění, resp. posuzovaný záměr nepředstavuje nový zdroj znečišťování ovzduší vyvolávající nové zvýšení znečištění ovzduší (pozitivní vývoj zdrojů znečišťování ovzduší uvedený v rozptylové studii v dokumentaci, tj. nový kotel - viz str. 10 a snížení počtu těžkých nákladních vozidel - viz str. 13, je ve vztahu ke změnám ve znečištění ovzduší prakticky nevýznamný).

Z údajů uvedených v rozptylové studii přitom vyplývá, že podíl záměru na znečištění ovzduší v zájmovém území je nízký a nemůže zásadním způsobem ovlivnit kvalitu ovzduší. V případě průměrných ročních koncentrací částic frakce PM_{10} činí tento podíl v lokalitě Sviadnov (v referenčních bodech 1 a 2) $0,035 \mu\text{g}/\text{m}^3$, resp. $0,007 \mu\text{g}/\text{m}^3$, tj. 0,087 %, resp. 0,017 % imisního limitu, v lokalitě Staříč (v referenčních bodech 3 a 4) $0,29 \mu\text{g}/\text{m}^3$, resp. $0,10 \mu\text{g}/\text{m}^3$, tj. 0,725 %, resp. 0,250 % imisního limitu, v lokalitě Paskov (v referenčních bodech 5 a 6) $0,04 \mu\text{g}/\text{m}^3$, resp. $0,03 \mu\text{g}/\text{m}^3$, tj. 0,10 %, resp. 0,075 % imisního limitu a v lokalitě Chlebovice (v referenčních bodech 7 a 8) $0,035 \mu\text{g}/\text{m}^3$, resp. $0,020 \mu\text{g}/\text{m}^3$, tj. 0,087 %, resp. 0,050 % imisního limitu.

Pokud se jedná o problematiku maximálních krátkodobých koncentrací, v daném případě maximálních 24-hodinových koncentrací částic frakce PM_{10} , tyto hodnoty vyjadřují maximální možnou imisní zátěž příslušného referenčního bodu, kdy vypočtené hodnoty 24-hodinových koncentrací mají význam maximálních průměrných denních koncentrací, pokud by podmínky, za kterých mohou nastat, trvaly celý den, a lze je proto hodnotit spíše jako nadsazené. Proto nejsou nejvhodnější charakteristikou zvoleného místa a vhodnější charakteristikou je četnost výskytu těchto hodnot (ve skutečnosti se nejvyšší koncentrace vyskytují po krátký čas několika hodin či desítek hodin během roku). Vypočtené krátkodobé koncentrace jsou doplňkovými údaji charakterizujícími změny imisní situace v lokalitě, které umožňují postihnout rozdíly v území z hlediska možného výskytu extrémních koncentrací. Tyto hodnoty však nelze porovnávat s měřenými hodnotami krátkodobých koncentrací a nelze je s nimi sčítat. Nejlepší charakteristikou posuzovaného místa je proto průměrná roční koncentrace, která obsahuje vliv větrné růžice charakteristické pro dané místo a tedy i vliv četnosti výskytu krátkodobých koncentrací, takže zohledňuje jak vliv emisí, tak průběh meteorologických parametrů. Kromě toho je méně ovlivněna náhodnými skutečnostmi, takže přesnost jejího výpočtu je vyšší a může být spolehlivěji považována za míru znečištění zvoleného místa. Dále je třeba mít na zřeteli, že aktuální měření monitoruje okamžitý stav. Na rozdíl od toho výpočty prováděné podle zvolené metodiky hodnotí nejhorší možný stav, který může nastat z hlediska souběhu všech rozhodujících skutečností (stability atmosféry, parametrů zdrojů apod.).

Akcent ve vyjádření týkající se znečištění ovzduší zejména tuhými znečišťujícími látkami, resp. částicemi frakce PM_{10} a $PM_{2,5}$, je však ve vztahu k současné kvalitě ovzduší v zájmovém území oprávněný a opatřením k omezování znečišťování ovzduší tuhými znečišťujícími látkami, resp. částicemi frakce PM_{10} a $PM_{2,5}$, musí být ve vztahu k pokračování hornické činnosti věnována maximální pozornost, a to zejména v rámci odvalového hospodářství a při realizaci příslušných rekultivačních akcí.

V tomto smyslu jsou proto relevantní opatření k ochraně ovzduší zahrnuta do podmínek stanoviska.

Z výše uvedeného kromě jiného vyplývá, že důslednou realizací navržených opatření k ochraně ovzduší lze očekávat zlepšení oproti stávající situaci.

K jednotlivým připomínkám k vypořádání vyjádření krajského úřadu se dále s ohledem na výše uvedené uvádí následující.

ad 1. Na úpravnu v Paskově se přiváží surové uhlí ze Staříče. Vzhledem k tomu, že v posledních letech je v daleko vyšší míře kladen důraz na skrápění uhlí v dole, přichází surové uhlí ve vlhkém stavu a tak na přesypech nedochází k vývinu prachu. Na samotné úpravně je veškerá technologie úpravy za mokra, takže také výsledné produkty – prané uhlí, proplástek a hlušina jsou vlhké a nedochází k vývinu prachu.

Na třídiřně ve Staříči, kde je rubanina podle aktuální situace skrápěna vodou, může docházet k vývinu prachu při odsypávání hrubé hlušiny do nákladních automobilů. Pro snížení prašnosti se proto doporučuje rozšířit skrápění i na místa manipulace s hlušinou. Relevantní opatření týkající se rozšíření skrápění na třídiřně ve Staříči i na místa manipulace s hlušinou je zahrnuto do podmínek návrhu stanoviska.

ad 2. Ve vztahu k požadavku krajského úřadu byla v posudku v rámci návrhu stanoviska formulována následující podmínka I.18.a):

„Zajistit, aby v rámci plánu organizace odvalového hospodářství a řešení rekultivačních akcí na odvalech Staříč II, „D“ a Strážnice a v prostorech kalových nádrží NP1 a Pilík 3 byl ve spolupráci s příslušným orgánem ochrany ovzduší optimalizován soubor opatření k maximálnímu omezování emisí tuhých znečišťujících látek, resp. částic frakce PM_{10} a $PM_{2,5}$, která budou zahrnuta do aktualizovaného provozního řádu, a to zejména se zaměřením na následující požadavky:

a) *Při přepravě hlušiny (na odvaly i konečným odběratelům) nákladními automobily zajišťovat podle aktuální situace zvlhčení hlušiny při nakládce, popřípadě zaplachtování ložné plochy nákladních automobilů tak, aby byla minimalizována prašnost.“.*

V uvedeném znění byla tato podmínka formulována proto, aby se v praxi zabránilo absurdním situacím (např. zaplachtování ložné plochy při dostatečně zvlhčené hlušině, navíc převážené za deštivého počasí).

Vzhledem k postoji krajského úřadu je však požadavek krajského úřadu promítnut do podmínek stanoviska.

Pokud však jde o část vyjádření týkající se formulování této podmínky ve vztahu k jednotlivým fázím záměru, jedná se o zjevné nedorozumění, resp. nepochopení členění podmínek v návrhu stanoviska v posudku. Pro fázi přípravy záměru byla formulována podmínka I.18.a) - viz výše uvedená citace podmínky s tím, že pro fázi provozu záměru byla právě v návaznosti na podmínku I.18.a) formulována podmínka III.7.: *„Podle optimalizovaného souboru opatření k omezování emisí tuhých znečišťujících látek, resp. částic frakce PM_{10} a $PM_{2,5}$, v rámci odvalového hospodářství a řešení rekultivačních akcí zajišťovat plnění příslušných opatření a zabezpečit i důslednou a průběžnou kontrolu plnění těchto opatření.“.*

Pro úplnost se dále uvádí, že podmínka I.18.a) se vztahuje na přepravu veškeré hlušiny, tj. „(na odvaly i konečným odběratelům)“, neboť jiná přeprava není realizována.

ad 3. Vzhledem k obsahu je vyjádření ponecháno bez komentáře.

ad 4. Požadavek krajského úřadu je promítnut do podmínek stanoviska.

Pokud jde o část vyjádření týkající se formulování podmínky ve vztahu k jednotlivým fázím záměru, odkazuje se na výše uvedený komentář v bodě ad a) ad 2. tohoto vypořádání vyjádření.

ad 5. Vzhledem k obsahu vyjádření se nejprve uvádí, že v posudku nebylo citováno pouze obecné ustanovení § 10 odst. 4 zákona. Ve vypořádání vyjádření krajského úřadu bylo uvedeno: „*Pokud jde o respektování opatření, resp. podmínek stanoviska, resultujících z posuzování podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, v návazných řízeních k povolení předmětného záměru, podle § 10 odst. 4 tohoto zákona správní úřad, který vydává rozhodnutí nebo opatření podle zvláštních právních předpisů (v daném případě povolení hornické činnosti), bere při svém rozhodování vždy v úvahu obsah stanoviska vydaného podle tohoto zákona. Jsou-li ve stanovisku uvedeny konkrétní požadavky týkající se ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, zahrne je do svého rozhodnutí; v opačném případě uvede důvody, pro které tak neučinil nebo učinil jen částečně (rozhodnutí musí vždy obsahovat odůvodnění).*

Kontrolu takto stanovených podmínek je možno provádět ve vztahu k příslušným kompetencím správních orgánů v rámci příslušných právních předpisů.

Pro úplnost se dále uvádí, že opatření k ochraně ovzduší budou součástí aktualizovaného provozního řádu.“.

Tj. bylo uvedeno, že se jedná v daném případě o povolení hornické činnosti, což je v souladu s údajem na str. 24 dokumentace, kde se povolení k hornické činnosti rovněž uvádí. Ve vztahu k § 10 odst. 4 zákona je tedy zřejmé, že v tomto povolení hornické činnosti příslušného obvodního báňského úřadu budou zahrnuty (postupem v souladu s § 10 odst. 4 zákona) konkrétní požadavky týkající se ochrany životního prostředí a veřejného zdraví uvedené ve stanovisku vydaném podle zákona.

Pokud se jedná o plán organizace odvalového hospodářství a řešení rekultivačních akcí, resp. soubor opatření k maximálnímu omezování emisí tuhých znečišťujících látek zahrnutých do aktualizovaného provozního řádu, pro každý odval je zpracován provozní řád, který je pod kontrolou příslušného obvodního báňského úřadu, a který bude ve vztahu k posuzovanému záměru, resp. stanoveným podmínkám, aktualizován.

Ve vztahu k nové právní úpravě ochrany ovzduší se dále uvádí, že podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, se na Důl Paskov vztahuje (ve vazbě na vyjmenované stacionární zdroje pod kódem 3.3. a kódem 11.1. v příloze č. 2 k uvedenému zákonu) ustanovení § 11 odst. 2 písm. d) uvedeného zákona, podle kterého bude (v návaznosti na ustanovení § 41 odst. 6 uvedeného zákona) krajským úřadem vydáno povolení provozu stacionárního zdroje, tj. v daném případě i třídírny a úpravny uhlí, jehož součástí je kromě jiného i provozní řád.

Pro úplnost se dále uvádí, že v návrhu stanoviska nejsou u jednotlivých podmínek uváděny odkazy na příslušná ustanovení obecně závazných právních předpisů.

ad b) Vzhledem k obsahu je vyjádření ponecháno bez komentáře.

Podstata vyjádření Magistrátu města Ostravy, odboru ochrany životního prostředí

K posudku se dává kladné vyjádření (k posudku nejsou připomínky).

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

Vzhledem k obsahu je vyjádření ponecháno bez komentáře.

Podstata vyjádření Městského úřadu Paskov

Požaduje se, aby v rámci bodu B.III.4. došlo k omezení provozu vyvážení hlušiny pouze na pracovní dny (pondělí až pátek v době od 6.00 – 22.00 hodin).

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

Požadavek je promítnut do podmínek stanoviska.

Podstata vyjádření České inspekce životního prostředí, Oblastního inspektorátu Ostrava

K posudku nejsou připomínky (připomínky k dokumentaci byly vypořádány, souhlasí se s návrhem souhlasného stanoviska i s navrženými podmínkami).

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

Vzhledem k obsahu je vyjádření ponecháno bez komentáře.

Podstata vyjádření Krajské hygienické stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

Posudek se akceptuje bez připomínek (vznesené požadavky k dokumentaci byly v posudku vypořádány).

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

Vzhledem k obsahu je vyjádření ponecháno bez komentáře.

Podstata vyjádření Obvodního báňského úřadu pro území krajů Moravskoslezského a Olomouckého

K posudku nejsou připomínky ani doplnění.

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

Vzhledem k obsahu je vyjádření ponecháno bez komentáře.

Podstata vyjádření Ministerstva životního prostředí, odboru ochrany ovzduší

Odbor ochrany ovzduší požadoval doplnění rozptylové studie, aby bylo možno komplexněji posoudit vliv záměru na kvalitu ovzduší v dotčené lokalitě (doplnění informace o vlivu resuspenze tuhých částic, zákresu referenčních bodů a izolinií vypočtených koncentrací znečišťujících látek). Většina připomínek však v rámci posudku nebyla zohledněna. Rozptylová studie nebyla dopracována o vliv resuspenze na imisní situaci v okolí záměru, přičemž tento vliv bývá při podobných záměrech rozhodující pro posouzení vlivu záměru zejména v místě obytné zástavby.

Z doplněné mapy se zákresem referenčních bodů vyplývá, že příspěvek k maximální imisní koncentraci PM₁₀ i bez započtení resuspenze je v obci Staříč až 15,5 µg/m³, což považujeme za významný vliv na kvalitu ovzduší. Komplexní obraz o vlivu záměru by poskytlo grafické zobrazení, avšak pokud by bylo podrobněji zpracováno a všechny izolinie byly popsány.

Závěrem se uvádí, že se považuje vypořádání připomínek k dokumentaci uvedené v posudku za nedostatečné. Vzhledem k tomu, že je území již v současnosti velmi zatížené z hlediska kvality ovzduší a pokud by měl záměr skutečně takový vliv na kvalitu ovzduší v dotčené oblasti, jaký je uváděn v dokumentaci, nelze souhlasit s navrhovaným stanoviskem a záměr by byl v takovém případě z hlediska ochrany ovzduší neakceptovatelný.

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

Pokud se jedná o resuspenzi tuhých znečišťujících látek, byl vyžádán modelový výpočet podílu sekundárních imisí z dopravy ze závodu Staříč v referenčních bodech RB3 a RB4. Výpočet byl proveden pomocí Metodiky výpočtu environmentálních přínosů projektů zaměřených na snížení resuspenze tuhých znečišťujících látek do ovzduší vlivem dopravy (MŽP ČR), která vychází z metodiky US EPA. Ve výpočtu byly uvažovány všechny potřebné parametry dopravy v okolí závodu Staříč a intenzita dopravy, která odpovídá provozu tohoto závodu a která byla součástí vstupů do rozptylové studie.

Z výsledků provedených výpočtů vyplývá, že tuhé znečišťující látky vlivem resuspenze jsou mimo možnosti výpočtu programu SYMOS – koncentrace jsou tedy menší než $0,000001 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (viz výstupní tabulky programu SYMOS).

Denní maximum pro RB 3 a 4:

ID_POINT	X_COORD	Y_COORD	Z_ELEV	L_ELEV	CM_DENNI
1	3736412,0000	5511522,0000	333,000000	1,000000	0,000000
2	3737235,0000	5511719,0000	298,000000	1,000000	0,000000

Roční průměry pro RB 3 a 4:

ID_POINT	X_COORD	Y_COORD	Z_ELEV	L_ELEV	CONC_AVG
1	3736412,0000	5511522,0000	333,000000	1,000000	0,000000
2	3737235,0000	5511719,0000	298,000000	1,000000	0,000000

Vliv resuspenze tuhých znečišťujících látek pro nejhorší možnou situaci je v rozsahu dopravy reprezentované provozem závodu Paskov i na imisně nejvíce postižených referenčních bodech zanedbatelný.

K informaci (bez vazby na imisní limit tuhých znečišťujících látek podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší) je přiložen i výpočet maximálních hodinových koncentrací resuspenze tuhých znečišťujících látek.

Hodinová maxima pro RB 3 a 4:

ID_POINT	X_COORD	Y_COORD	Z_ELEV	L_ELEV	CONC_MAX
1	3736412,0000	5511522,00000	333,000000	1,000000	0,000004
2	3737235,0000	5511719,00000	298,000000	1,000000	0,000004

Pro úplnost se dále uvádí, že v rozptylové studii byly kromě bodových zdrojů emisí tuhých znečišťujících látek uvažovány i plošné zdroje, tj. emise tuhých znečišťujících látek při ukládání hlušiny s tím, že aktivní plocha u každé lokality je 5 ha (vzhledem k tomu, že jsou navržena opatření k omezení prašnosti - především skrápění, jsou výsledky rozptylové studie na straně rezervy).

Pokud jde o výsledky rozptylové studie, posuzovaný záměr představuje prolongaci dosavadního stavu, tj. podíl posuzovaného záměru na znečištění ovzduší vyčíslený v rozptylové studii je již zahrnut ve stávajícím znečištění ovzduší v zájmových územích. To znamená, že se situace ve znečišťování ovzduší ve vztahu k posuzovanému pokračování hornické činnosti prakticky nezmění, resp. posuzovaný záměr nepředstavuje nový zdroj znečišťování ovzduší vyvolávající nové zvýšení znečištění ovzduší (pozitivní vývoj zdrojů znečišťování ovzduší uvedený v rozptylové studii v dokumentaci, tj. nový kotel - viz str. 10 a snížení počtu těžkých nákladních vozidel - viz str. 13, je ve vztahu ke změnám ve znečištění ovzduší prakticky nevýznamný).

Z údajů uvedených v rozptylové studii přitom vyplývá, že podíl záměru na znečištění ovzduší v zájmovém území je nízký a nemůže zásadním způsobem ovlivnit kvalitu ovzduší. V případě průměrných ročních koncentrací částic frakce PM_{10} činí tento podíl v lokalitě Sviadnov

(v referenčních bodech 1 a 2) $0,035 \mu\text{g}/\text{m}^3$, resp. $0,007 \mu\text{g}/\text{m}^3$, tj. 0,087 %, resp. 0,017 % imisního limitu, v lokalitě Staříč (v referenčních bodech 3 a 4) $0,29 \mu\text{g}/\text{m}^3$, resp. $0,10 \mu\text{g}/\text{m}^3$, tj. 0,725 %, resp. 0,250 % imisního limitu, v lokalitě Paskov (v referenčních bodech 5 a 6) $0,04 \mu\text{g}/\text{m}^3$, resp. $0,03 \mu\text{g}/\text{m}^3$, tj. 0,10 %, resp. 0,075 % imisního limitu a v lokalitě Chlebovice (v referenčních bodech 7 a 8) $0,035 \mu\text{g}/\text{m}^3$, resp. $0,020 \mu\text{g}/\text{m}^3$, tj. 0,087 %, resp. 0,050 % imisního limitu.

Pokud se jedná o problematiku maximálních krátkodobých koncentrací, v daném případě maximálních 24-hodinových koncentrací částic frakce PM_{10} , tyto hodnoty vyjadřují maximální možnou imisní zátěž příslušného referenčního bodu, kdy vypočtené hodnoty 24-hodinových koncentrací mají význam maximálních průměrných denních koncentrací, pokud by podmínky, za kterých mohou nastat, trvaly celý den, a lze je proto hodnotit spíše jako nadsazené. Proto nejsou nejvhodnější charakteristikou zvoleného místa a vhodnější charakteristikou je četnost výskytu těchto hodnot (ve skutečnosti se nejvyšší koncentrace vyskytují po krátký čas několika hodin či desítek hodin během roku). Vypočtené krátkodobé koncentrace jsou doplňkovými údaji charakterizujícími změny imisní situace v lokalitě, které umožňují postihnout rozdíly v území z hlediska možného výskytu extrémních koncentrací. Tyto hodnoty však nelze porovnávat s měřenými hodnotami krátkodobých koncentrací a nelze je s nimi sčítat.

Ve vztahu ke grafickému zobrazení maximálních krátkodobých koncentrací je třeba uvést, že pro výpočet těchto koncentrací jsou pro každé místo (referenční bod) samostatně modelovány nejhorší meteorologické podmínky (ze všech kombinací je uvažována vždy ta, která je spojena s nejvyšší koncentrací v daném bodě). Hodnoty maximálních krátkodobých koncentrací se často vypočítávají pro každý bod při jiných podmínkách a nenastanou v celém území najednou. Grafické zobrazení (v případě, že je prezentováno pro celé území na jednom grafickém výstupu) tedy ukazuje nejvyšší vypočtené hodnoty v jednotlivých místech, ale nikoliv souvislé pole, jako je tomu u ročních hodnot, a svým způsobem je proto zavádějící.

Nejlepší charakteristikou posuzovaného místa (ve vztahu k vypočteným hodnotám v rozptylové studii) je proto průměrná roční koncentrace, která obsahuje vliv větrné růžice charakteristické pro dané místo a tedy i vliv četnosti výskytu krátkodobých koncentrací, takže zohledňuje jak vliv emisí, tak průběh meteorologických parametrů. Kromě toho je méně ovlivněna náhodnými skutečnostmi, takže přesnost jejího výpočtu je vyšší a může být spolehlivěji považována za míru znečištění zvoleného místa. Dále je třeba mít na zřeteli, že aktuální měření monitoruje okamžitý stav. Na rozdíl od toho výpočty prováděné podle zvolené metodiky hodnotí nejhorší možný stav, který může nastat z hlediska souběhu všech rozhodujících skutečností (stability atmosféry, parametrů zdrojů apod.).

Pokud jde o emise tuhých znečišťujících látek, resp. částic frakce PM_{10} a $\text{PM}_{2,5}$, z plošných zdrojů, reálné emise těchto látek jsou značně variabilní, neboť jsou kromě jiného silně ovlivňovány klimatickými podmínkami, zejména pak rychlostí větru. Jejich reálná velikost bude dále záviset zejména na velikosti „aktivních ploch“ (jako zdroje prašnosti) a vlhkosti příslušných materiálů. Je proto zřejmé, že velikost emisí těchto látek může být významně ovlivněna zejména minimalizováním „aktivních ploch“ a skrápěním nejvíce exponovaných ploch (zejména komunikací a manipulačních ploch souvisejících s odvalovým hospodářstvím a rekultivačními akcemi) při nepříznivých klimatických podmínkách (v obdobích sucha).

V rámci podmínek stanoviska je proto položen důraz na opatření k omezení znečišťování ovzduší tuhými znečišťujícími látkami, resp. částicemi frakce PM_{10} a $\text{PM}_{2,5}$, která stávající situaci zlepší.

Podstata vyjádření Ministerstva životního prostředí, odboru ochrany vod

Pokud budou dodržena opatření uvedená v návrhu souhlasného stanoviska, nejsou k záměru žádné připomínky.

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

Vzhledem k obsahu vyjádření se pouze uvádí, že navržená opatření resultující z posuzování podle zákona jsou zahrnuta do podmínek stanoviska.

Podstata vyjádření Povodí Odry, státní podnik

Vyjádření ze dne 12. 12. 2012

Ve vyjádření k dokumentaci jsme upozornili na významné ovlivnění drobných vodních toků a malých vodních nádrží ve správě Povodí Odry, státní podnik a dalších subjektů, jako např. Lesů ČR, s.p.

Vlivem hornické činnosti bude ovlivněno několik vodních toků a malé vodní nádrže (významné vodní toky Olešná a Ondřejnice, drobné vodní toky Ptáčnický potok, Oběšlý, Horní Kotbach, Dolní Kotbach ve správě Povodí Odry, státní podnik, drobné vodní toky Košice a Krnalovický ve správě Lesů ČR, s.p., a dále malé vodní nádrže nad Brušperkem na Horním Kotbachu (nádrž I.) a na Dolním Kotbachu (ochranné nádrže – 2 ks).

Řeka Olešná je již řešena navrhovanými opatřeními a ke změně záměru nejsou připomínky.

Na výše uvedených vodních tocích se požaduje vzhledem k předpokládaným poklesům (v rozmezí od 50 cm na Ondřejnici, přes 100 cm na potoku Košice až po 170 cm na potoku Ptáčnický) zpracovat studie odtokových poměrů, které stanoví ovlivnění důlní těžbou a navrhnou kompenzační opatření.

Dotčení vodních toků Košice a Krnalovický musí být projednáno rovněž s Lesy ČR, s.p.

Dále se požaduje provést odborná hodnocení poddolování na dotčené malé vodní nádrže, ke kterým musí být zajištěn posudek firmy VODNÍ DÍLA - TBD a.s.

Požadované práce by měly přihlížet i k avizované pokračující těžbě v letech 2020 - 2030.

Požaduje se, aby dokumentace byla doplněna o požadované dokumenty před vydáním stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí.

Tomuto vyjádření se posudek věnuje na str. 40 - 43, dle našeho názoru povrchně a neodborně, a lze zjednodušeně konstatovat, že vliv poklesů terénu v důsledku hlubinné těžby černého uhlí neřeší. Z tohoto důvodu s předloženým posudkem z hlediska odtokových poměrů nesouhlasíme a nadále požadujeme vypracovat studii odtokových poměrů s řešením drobných vodních toků a malých vodních nádrží.

Vyjádření ze dne 11. 1. 2013

Jako výstup z jednání se zástupci Dolu Paskov nám bylo sděleno, že Důl Paskov uznává naše požadavky a zajistí zpracování studie odtokových poměrů s řešením drobných vodních toků a malých vodních nádrží. S ohledem na uvedené přehodnocujeme původní vyjádření a s posudkem souhlasíme za podmínky zařazení vypracování požadované studie do podmínek stanoviska.

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

Vzhledem k obsahu vyjádření se nejprve uvádí, že v rámci dokumentace bylo zpracováno podrobné hodnocení hydrogeologických poměrů v dobývacím prostoru Staříč s vyhodnocením vlivů hornické činnosti na podzemní a povrchovou vodu v důsledku změn geologických bloků určených k dobývání, které je přílohou č. 8 dokumentace (Závěrečná zpráva hodnocení možností ohrožení terénu zátopami, zamokřeními a změnami na útvarech povrchové vody, Green Gas DPB, a.s., Ing. Martin Šmolka, leden 2012). Toho hodnocení hydrogeologických poměrů, které je provedeno korektně je dostačující k ukončení posuzování podle zákona (ve vztahu k předmětné problematice), a to i s ohledem na skutečnost, že v zájmovém území budou i nadále monitorovány pohyby hladin podzemní vody a prováděno jejich

hydrogeologické vyhodnocení v souvislosti s poklesy terénu a s klimatickými poměry, stejně jako nivelační měření skutečných poklesů terénu.

Zpracovatel posudku v komentáři k vyjádření Povodí Odry, státní podnik k dokumentaci (na str. 40 – 43 posudku) vycházel z údajů obsažených v tomto hodnocení hydrogeologických poměrů (zpracovatel posudku nesmí podle § 9 odst. 5 zákona posuzovanou dokumentaci přepracovávat ani ji doplňovat).

Vzhledem k obsahu vyjádření Povodí Odry, státní podnik k posudku se však akceptuje požadavek ke zpracování studie odtokových poměrů s řešením drobných vodních toků a malých vodních nádrží. Relevantní opatření týkající se zpracování této studie je zahrnuto do podmínek stanoviska.

Podstata vyjádření paní Radmily Marounkové

- a) Jelikož vlastním rodinný dům ve Sviadnově, což je dosti blízko části Dolu Paskov – Staříč I. (RB 1), tak jako občan postižený negativními vlivy hornické činnosti vítám v podmínkách návrhu souhlasného stanoviska (ve vztahu k veřejnosti) hlavně podmínku I.2. a dále podmínky I.2. a I.3.
- b) V posudku byla zmínka o veřejném projednání, ale vůbec nebylo uvedeno, kdy a kde se konalo (dále se uvádí zkušenost s veřejným projednáním před dvěma roky). Velmi přivítám veřejné projednání k získání více informací.
- c) Ohledně vlivů poddolování se dotazuje, proč se neřeší např. praskliny zdiva zvenčí (řešeny jsou jen zevnitř), nebo když jsou poškozeny a znehodnoceny obklady venkovního soklu, praskliny jsou i zevnitř (nebo poškozená dlažba u vstupních schodů – prostor verandy).
- d) Uvádí se pokles vody ve studni, a to o cca 1,5 m, ve spojitosti s důlní činností.

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

ad a) Vzhledem k obsahu je vyjádření ponecháno bez komentáře.

ad b) Vzhledem k obsahu vyjádření se nejprve uvádí, že v rámci zpracování posudku nemůže být uvedeno místo a datum konání veřejného projednání dokumentace a posudku podle zákona, neboť toto veřejné projednání se podle uvedeného zákona koná až po zveřejnění posudku s tím, že však od konání veřejného projednání může být upuštěno.

V případě daného záměru bylo v souladu s § 9 odst. 9 zákona od konání veřejného projednání upuštěno.

ad c) Vzhledem k obsahu vyjádření se nejprve uvádí, že podle zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využívání nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, je příslušná organizace povinna řešit střety zájmů (tj. v daném případě zajistit náhrady důlních škod na objektech v důsledku poklesů a s nimi spojených deformací ve vztahu ke skupinám staveníšť podle ČSN 73 0039 Navrhování objektů na poddolovaném území).

Na základě údajů vyžádaných od oznamovatele se uvádí, že vlastník domu č.p. 193 v k.ú. Sviadnov byl průběžně odškodňován, a to po vzájemné dohodě. Společnost OKD, a.s., Důl Paskov je připravena v souladu s výše uvedeným i nadále řešit adekvátní náhradu škody.

ad d) Pokud se jedná o ztrátu vody ve studni, nejprve se uvádí, že tato záležitost je explicitně řešena v zákoně č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů. V § 29 odst. 2 tohoto zákona je stanoveno, že: „Osoba, která způsobí při provozní činnosti ztrátu podzemní vody nebo podstatné snížení možnosti odběru ve zdroji podzemních vod, popřípadě zhoršení jakosti vody v něm, je povinna nahradit škodu, která tím vznikla tomu, kdo má povoleno odebírat podzemní

vodu z tohoto vodního zdroje, a dále provést podle místních podmínek potřebná opatření k obnovení původního stavu. Náhrada spočívá v opatření náhradního zdroje vody. Není-li to možné nebo účelné, je povinna poskytnout jednorázovou náhradu odpovídající snížení hodnoty tohoto nemovitého majetku, s jehož užíváním je povolení spojeno. Ve sporech o náhradu škody nebo o její výši rozhoduje soud. Tím nejsou dotčeny obecné předpisy o náhradě škody.“. Stejně je tato záležitost explicitně řešena i v zákoně č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů. V § 37 odst. 2 tohoto zákona je stanoveno, že: „Organizace, která způsobila ztrátu vody, podstatné snížení vydatnosti jejího zdroje nebo zhoršení její jakosti, je povinna zajistit poškozenému náhradní zdroj nebo dodávku vody, popřípadě nahradit škodu úhradou nákladů spojených s jejím obstaráním, jestliže je poškozený účelně a hospodárně vynaložil sám, jinak o náhradě ztráty podzemní vody platí zvláštní předpisy.“.

Z věcného hlediska je proto třeba vyhodnotit danou konkrétní situaci a podle výsledku poté posupovat v souladu s výše uvedenými právními předpisy.

Relevantní opatření týkající se vyhodnocení ztráty vody ve studni u rodinného domu paní Marounkové (Pasteurova 193, Sviadnov) je zahrnuto do podmínek stanoviska.

Stanovisko:

Na základě dokumentace, posudku a vyjádření k nim uplatněných vydává Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad podle § 10 zákona, **z hlediska přijatelnosti vlivů záměru na životní prostředí**

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k záměru

„Pokračování hornické činnosti OKD, a.s., Dolu Paskov na období 2011 - 2020 – změna záměru v důsledku změny geologických bloků určených v řešeném období k dobývání“

s tím, že níže uvedené podmínky tohoto stanoviska budou respektovány v následujících stupních projektové dokumentace záměru a zahrnuty jako podmínky návazných správních řízení.

Doporučená varianta:

Varianta popsaná v dokumentaci vlivů záměru „Pokračování hornické činnosti OKD, a.s., Dolu Paskov na období 2011 - 2020 – změna záměru v důsledku změny geologických bloků určených v řešeném období k dobývání“ na životní prostředí podle zákona při respektování příslušných níže uvedených podmínek, které jsou výsledkem procesu posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.

Podmínky souhlasného stanoviska:

Podmínky pro fázi přípravy

1. Predikci předpokládaných poklesů terénu průběžně aktualizovat v návaznosti na konkretizaci těžby příslušných porubů, a to i s ohledem na výsledky nivelačních měření

skutečných poklesů terénu s tím, že tyto výsledky a závěry hodnocení vývoje poklesů terénu a zařídění území do skupin stavenišť podle ČSN 73 0039 (Navrhování objektů na poddolovaném území) budou předávány příslušným dotčeným obcím.

2. S hledem na potřebu dosahovat obecně odsouhlaseného konsensu spolu s obcemi, umožňovat (zajišťovat) účast občanů při projednávání „komplexního řešení území“ a následných jednání. Těchto jednání využívat pro prezentaci zpřesňovaného odhadu vývoje poklesů terénu v poklesových kotlinách dobývacího prostoru Staříč (včetně rozšíření) a případných souvisejících změn v zařídění území do skupin stavenišť podle ČSN 73 0039 (Navrhování objektů na poddolovaném území) a ve vývoji hydrologické a hydrogeologické situace.
3. Před zahájením řízení o povolení hornické činnosti provést (aktualizovat) pasportizaci všech objektů v dotčených obcích, které budou podle vývoje deformačních parametrů zařazeny do IV. skupiny stavenišť podle ČSN 73 0039 (Navrhování objektů na poddolovaném území) s cílem stanovit konkrétní způsoby ochrany či údržby těchto objektů na základě stavu objektu, časového průběhu těžby a predikce vývoje deformačních parametrů. Zvýšenou pozornost přitom věnovat zejména objektům situovaným v obcích Fryčovice a Sviadnov, ve kterých bylo predikováno zvýšení potenciálně dotčených objektů oproti původnímu rozsahu hornické činnosti. Obdobně postupovat i ve vztahu ke kulturním památkám v zájmovém území po projednání s příslušným orgánem státní památkové péče.
4. Nadále monitorovat pohyby hladin podzemní vody a provádět jejich hydrogeologické vyhodnocení v souvislosti s poklesy terénu a s klimatickými poměry ve všech 148 pozorovacích objektech s tím, že s ohledem na vývoj poklesů terénu v poklesových kotlinách bude popřípadě systém monitorovacích objektů revidován včetně event. zvýšení periodicity monitorování hladiny podzemní vody, a to zejména ve vztahu k územím potenciálně nově ohroženým.
5. Zajistit v dohodě s příslušným vodoprávním úřadem provádění kontrol možných průsaků vod z odvalu D2 do okolních studní s tím, že výsledky kontrol budou předkládány i Městskému obvodu Hrabová Statutárního města Ostrava.
6. Provést úpravy koryta Ptáčnického potoka v prostoru stagnujícího úseku u domu č.p. 496 Staříč (tj. vyčištění, resp. prohloubení koryta) s tím, že budou prováděna pravidelná nivelační měření koryta s využitím 8 nivelačních záměr, jež byly ustaveny pro potřebu hydrogeologického hodnocení (interval měření může být jednou za půl roku, minimálně jednou ročně).
7. Provést prohloubení, popřípadě přemístění studny u domu č.p. 690 v Borošíně.
8. Pravidelně sledovat vývoj březní linie Brušperské přehrady a v případě potřeby zajistit rozšíření části břehu upravené pro rekreaci.
9. Prověřit potřebu vybudování nové větve drenážního systému oblasti Hatě – od severního okraje oblasti na západ, podél komunikace, „krátkou cestou“ do Olešné.
10. Zajistit zoologický monitoring pro následující lokality:
 - a) Ptáčnický potok v obci Staříč (zoologický monitoring, potenciální vznik mokřadního stanoviště).
 - b) Les se strží a vodní tok Košice s přítokem Vodičná na Drahové (zoologický monitoring, průzkum bentosu, sledovat případnou stagnaci).
 - c) Hatě ve Staříči (zoologický monitoring, ochrana mokřadů).
 - d) Sluka v Žabni (zoologický monitoring, plochy vznikajících mokřadů nesmí být překrývány žádnými materiály).
11. Zajistit biologický monitoring na lokalitě mokřadu na přítoku potoka Řepník ve Staříči.

12. S cílem omezit ukládání hlušin z třídního a z úpravny na odvaly průběžně (trvale) sledovat podmínky na trhu kameniva a vytvářet předpoklady pro komerční využití hlušin jako kameniva pro stavební účely.
13. V realizačních projektech pro případné rozšíření odvalu Staříč II uplatnit následující zásady:
 - a) Krajinářským hodnocením (Ing. Latová, 12/2003) doporučenou etapovitost s uplatněním plošného i výškového tvarování odvalu a jako součást krajinného celku řešit odval společně s plochami nádrží s tím, že tyto nádrže budou začleněny jako prvek přírodní charakteristiky do komplexního pojetí výhledu odvalu.
 - b) Prostorově i funkčně respektovat západní zdrojnicí toku Křibec (Paducný včetně soustavy rybníků) jako významné složky přírodní charakteristiky krajinného rázu místa.
 - c) V rámci řešení temene odvalu Staříč II uplatnit mírné elevace a deprese s cílem omezit tvarově nežádoucí působení tělesa odvalu v rámci krajinného rázu místa s tím, že je nutno prosadit a realizovat postupnou rekultivaci tělesa odvalu.
 - d) V rámci biologické rekultivace kromě zalesnění a velkoplošných výsadeb uplatnit na odvalu Staříč II i plochy bez dřevinné vegetace a plochy s nakupením kamenů (bez překrývání zeminami a biologické rekultivace).
14. Pro lokalitu rekultivační akce „RA 401 727 Rekultivace území nádrže NP 1“ dořešit (v rámci řešení rekultivačního cíle les) možnost realizace na části plochy rekultivací vodní plochy a mokřadu z důvodů zachování a rozvoje rákosin jako významného prostředí (před zásahy do stanovišť realizovat zoologický průzkum a v případě potřeby řešit výjimky ze zákazu zasahování do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů).
15. Při jakýchkoli pracích na nádrži Pilík 3 jednoznačně zachovat svah západní hráze nad EVL Pilíky včetně stávajícího porostu s tím, že budou důsledně dodržena všechna opatření a výstupy vyplývající ze závěru zjišťovacího řízení podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů pro záměr „Nádrž flotačních hlušin Pilík 3 – odtěžení a ukládka“ č.j. MSK 8921/2012 ze dne 18. 1. 2012.
16. V rámci aktualizace projektu rekultivace odvalu „D“ důsledně zabezpečit následující zásady:
 - a) Konečná výška odvalu nepřesáhne 310 m n.m. s tím, že modelace terénu při pohledu od Ostravice a způsob biologické rekultivace bude respektovat závěry materiálu „Krajinářské hodnocení výsledného tvarování odvalu „D“ v k.ú. Řepiště“ (Ing. Latová, 06/2002).
 - b) Rekultivačním cílem budou kromě lesních pozemků i ostatní plochy s ekologicko stabilizační, krajino-estetickou případně i rekreační funkcí s tím, že temeno odvalu bude řešeno jako nerovné, s místními depresemi a elevacemi.
17. Pro finální pojetí technické a biologické rekultivace odvalu Strážnice vycházet z krajinářského hodnocení (Ing. Latová, 6/2005) včetně doporučené druhové skladby dřevin s tím, že je nutno v rámci biologické rekultivace kromě zalesnění a velkoplošných výsadeb uplatnit i plochy bez dřevinné vegetace. Dále (s ohledem na nutnost odvodnění) repektovat vznikající mokřad u silnice.
18. Zajistit, aby v rámci plánu organizace odvalového hospodářství a řešení rekultivačních akcí na odvalech Staříč II, „D“ a Strážnice a v prostorech kalových nádrží NP1 a Pilík 3 byl ve spolupráci s příslušným orgánem ochrany ovzduší optimalizován soubor opatření k maximálnímu omezování emisí tuhých znečišťujících látek, resp. částic frakce PM₁₀ a PM_{2,5}, která budou zahrnuta do aktualizovaného provozního řádu, a to zejména se zaměřením na následující požadavky:

- a) Při přepravě hlušiny (na odvaly i konečným odběratelům) nákladními automobily bude bezprostředně po nakládce zaplachtován nákladní prostor vozu (s výjimkou případů dostatečně zvlhčené hlušiny či klimatických podmínek, které eliminují prašnost při přepravě).
 - b) Při nakládce hlušiny na nákladní automobily dbát na nepřepřívání ložné plochy tak, aby byly eliminovány úsypy hlušiny při přepravě.
 - c) Příjezdové, manipulační a pojezdové plochy popřípadě čistit a potenciální zvýšenou prašnost při nepříznivých klimatických podmínkách včas eliminovat skrápěním.
 - d) Minimalizace prašnosti při manipulaci s materiálem bude zajištěna skrápěcí technikou. Veškeré plochy odvalů budou udržovány skrápěcími vozy ve stavu zajišťujícím minimalizaci prašnosti vyvolané pojezdem vozidel nebo povětrnostními podmínkami.
 - e) Po ukončení etapy technické rekultivace neprodleně zajišťovat zahájení biologické rekultivace území s důrazem na stabilizaci povrchové vrstvy navezené zeminy.
 - f) Pečlivou organizací prací a logistiky zajistit operativní překrývání otevřených ploch zeminou v rámci biologické rekultivace s vyloučením zbytečných mezideponií.
 - g) Minimalizovat rozsah „aktivních“ ploch, které mohou být zdrojem prašnosti s tím, aby aktivní plochy rekultivací v žádném případě nepřekročily 5 ha.
 - h) Práce popřípadě regulovat v závislosti na klimatických podmínkách (zejména při zvýšených rychlostech větru).
 - i) S ohledem na omezování prašnosti zajistit i včasnou výsadbu zeleně na rekultivovaných plochách a v jejich okolí.
19. Zajistit, aby na třídně ve Staříči bylo skrápění rozšířeno i na místa manipulace s hlušinou.
 20. Před započatím realizace staveb, resp. rekonstrukce budov, pod úrovní terénu v dobývacím prostoru provést v zájmové ploše metascreeing, včetně stanovení bezpečnostních opatření vycházejících z výsledků měření. S výsledky měření a případnými bezpečnostními opatřeními seznámit příslušné dotčené obce.
 21. Zpracovat studii odtokových poměrů s řešením drobných vodních toků a malých vodních nádrží, jejíž rozsah bude stanoven v dohodě s Povodí Odry, státní podnik.
 22. Vyhodnotit ztrátu vody ve studni u rodinného domu paní Marounkové (Pasteurova 193, Sviadnov) a podle výsledku posupovat v souladu s příslušnými právními předpisy, tj. § 29 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, resp. § 37 odst. 2 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Podmínky pro fázi provozu

23. V případě mokřadů, jejichž vznik je ve vztahu k predikovanému poklesu terénu předpokládán, resp. které skutečně vzniknou, zajistit, aby s ohledem na místní situaci a v dohodě s příslušným orgánem ochrany přírody byly ponechány přirozené sukcese.
24. K omezení zamokření půd u areálu Abex pokračovat v odčerpávání vod z vybudované jímky, do které jsou vody stahovány meliorací. S aktuálním stavem půd u areálu Abex seznamovat majitele zde ležících pozemků a průběžně je informovat o vývoji situace v průběhu poklesů a podle vývoje situace popřípadě projednat a připravit řešení zamokřených pozemků v rámci náhrady důlních škod (z důvodů ochrany přírody nelze přijímat řešení spočívající v zavážení vznikajícího mokřadu).
25. U haly Rolizo pokračovat v monitoringu výšky hladiny podzemní vody a stavu a účinnosti provedené izolace suterénu haly a podle vývoje situace popřípadě projednat a připravit nápravná opatření nebo sjednání jiné náhrady škod.

26. V případě potřeby dalšího rozšíření odvalů či odkališť, nad rámec již povoleného, předložit tento záměr k posouzení v ucelené podobě pro všechny odvaly a odkaliště, kterých se rozšíření bude týkat, jako změnu hornické činnosti dolu. V případě úpravy uhlí a ukládání hlušiny z jiných dolů bude předloženo variantní řešení zahrnující odvoz hlušin zpět na Karvinsko.
27. Zajistit provedení rekultivace dosud nerektivované části odvalu D2, a to nejpozději v letech 2014 - 2021.
28. Na odvalech postupovat při ukládání hlušin tak, aby je bylo možné rekultivovat průběžně po etapách.
29. Podle optimalizovaného souboru opatření k omezování emisí tuhých znečišťujících látek, resp. částic frakce PM_{10} a $PM_{2,5}$, v rámci odvalového hospodářství a řešení rekultivačních akcí zajišťovat plnění příslušných opatření a zabezpečit i důslednou a průběžnou kontrolu plnění těchto opatření.
30. Pro lokalitu rekultivační akce „RA 401 913 Rekultivace odvalu Staříč II“ řešit operativně situaci s úbytkem zvláště chráněných druhů (požádat o výjimky ze zákazu zasahování do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů), monitorovat jejich výskyt a připravit kroky na ochranu stanovišť obojživelníků v duchu zásad z roku 2007, a to včetně prostorové ochrany rybníků na toku Kříbec a ochrany údolí obou potoků včetně vyloučení soustav nádrží a doprovodných porostů z dalších navážek, řešení zachování migrační prostupnosti územím odvalu, zajištění tvarování temene odvalu ve formě mírných depresí a elevací s cílem vytvořit podmínky pro stanovištní rozmanitost tohoto území, vytvoření podmínek pro lokální vznik nezalesněných vysychavých stanovišť z haldoviny jako refugia pro teplomilný hmyz a plazy.
31. Pro lokalitu rekultivační akce „RA 401 726 Rekultivace odvalu „D“ (včetně lokalit D1 a D2)“ ponechat lokální plošky bez překryvu, na dílčích plochách podpořit na úkor výsadeb vznik porostů z náletů ve formě aktivního managementu, temeno odvalu „D“ v k.ú. Řepiště netvarovat do roviny, ale ponechat i nerovnosti (podpora periodických vodních ploch pro kuňky), řešit v souvislosti s charakterem prací výjimky ze zákazu zasahování do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů.
32. Pro lokalitu rekultivační akce „RA 401 902 Rekultivace odvalu Strážnice“ monitorovat vodní plochu u silnice (stanoviště obojživelníků) s tím, že nesmí být dále překrývána, řešit výjimky ze zákazu zasahování do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů.
33. Pro zamýšlené výsadby využít výhradně druhovou skladbu odpovídající stanovištním poměrům lokality.
34. Výsadby provést ve spolupráci s odborníky a krajináři tak, aby byla udržena funkčnost ekosystémů v územním systému ekologické stability krajiny a významných krajinných prvcích.
35. Monitorovat rekultivované plochy a při výskytu invazních nepůvodních rostlin provádět jejich likvidaci.
36. V rámci sanačně rekultivačních akcí, na jejichž zájmovém území byly dokladovány výskyty zvláště chráněných druhů živočichů, zajistit ekologický dozor s tím, aby byly aktualizovány údaje o výskytech zvláště chráněných druhů živočichů s cílem operativně řešit případnou potřebu konkrétních opatření k zachování jejich populací.
37. Práce s dozérem a nakladači při pracích na odvalech provádět výhradně v denní době s tím, že provoz dozéru bude omezen na délku 4 hodin denně. Vyvážení hlušiny na odvaly omezit pouze na pracovní dny (pondělí až pátek v době od 6.00 – 22.00 hodin).
38. Stacionární zdroje hluku udržovat i z hlediska hluku v dobrém technickém stavu tak, aby nebyla překročena jejich deklarovaná hlučnost.

39. V případě záměru k pokračování hornické činnosti po roce 2020 zajistit, aby k příslušnému datu bylo provedeno nové komplexní posouzení vlivů hornické činnosti na životní prostředí a veřejné zdraví podle v té době platné právní úpravy. V případě, že by v období do roku 2020 mělo dojít k ukončení dobývání, zajistit provedení posouzení vlivů ukončení dobývání na životní prostředí a veřejné zdraví podle v té době platné právní úpravy.

Toto stanovisko nenahrazuje vyjádření dotčených správních úřadů, ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů.

Platnost tohoto stanoviska je 5 let ode dne jeho vydání s tím, že platnost může být na žádost oznamovatele prodloužena v souladu s ustanovením § 10 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.

Ing. Jaroslava HONOVÁ, v. r.
ředitelka odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
(otisk kulatého razítka se státním znakem)

Obdrží:

oznamovatel, dotčené správní úřady, dotčené územní samosprávné celky, zpracovatel dokumentace, zpracovatel posudku